

Reactie op consultatie Wet gebruik Friese taal

Algemene opmerking:

In de bestuursafpraak 2001 is er sprake van het gebruik van de Friese taal in het bestuurlijk verkeer, rechtsverkeer en door overheidsdiensten en -organen. In de onderhavige ontwerpwet is er geen sprake van deze laatste categorie. Dit is volgens mij een grote tekortkoming aangezien hierdoor het gebruik van de Friese taal door ondermeer de politie niet geregeld is.

Artikel 4.2:

Deze sub bepaling mag er niet toe leiden dat in publieke bijeenkomsten, zoals bijvoorbeeld inspraakavonden het gebruik van de Friese taal door bestuursorganen of diens vertegenwoordigers de facto gemakkelijk onmogelijk gemaakt kan worden doordat één individu hiertegen bezwaar maakt. Misschien moet er een onderscheid gemaakt worden tussen individuele situaties en situaties van meer publieke aard.

Art 5:

Het onderscheid dat in dit artikel wordt gemaakt tussen het schriftelijk gebruikt van de Friese taal door in Friesland en niet in Friesland gevestigde bestuursorganen die niet tot de centrale overheid lijkt mij onterecht en strijdig met de doelstelling van deze wet om de positie van het Fries als tweede rijkstaal in het bestuurlijk verkeer en in het rechtsverkeer te verankeren en de gelijke rechten van de Nederlandse taal en de Friese taal binnen de provincie Fryslân te waarborgen. Bovendien betekent deze bepaling dat elke schaalvergroting over de provinciegrenzen heen automatisch een uitkleding van de positie van de Friese taal inhoud.

Artikel 6:

Het onderscheid dat in dit artikel wordt gemaakt tussen het schriftelijk gebruikt van de Friese taal door - in Friesland gevestigde - bestuursorganen die tot de centrale overheid en die niet tot de centrale overheid lijkt mij onterecht en strijdig met de doelstelling van deze wet om de positie van het Fries als tweede rijkstaal in het bestuurlijk verkeer en in het rechtsverkeer te verankeren en de gelijke rechten van de Nederlandse taal en de Friese taal binnen de provincie Fryslân te waarborgen. Het zou hierbij niet moeten uitmaken of de betreffende overheid wel/ niet tot de centrale overheid behoort.

Het zou beter zijn deze "kan"-bepaling te vervangen door een verplichting om regel op te stellen. Met daaraan toegevoegd de bepaling/zin dat "De regels bevatten in ieder geval bepalingen ten aanzien van het versterken van de positie van de Friese taal binnen het werkgebied van het betreffende bestuursorgaan."

Artikel 11

In dit artikel wordt het recht om zich tijdens terechtzittingen te bedienen van de Friese taal beperkt tot terechtzittingen in de provincie Fryslân. Dit brengt automatisch met zich mee dat als de (hierarchisch) relevante rechtsinstantie zich niet in de provincie Fryslân bevindt, het recht om de Friese taal in de rechtspraak te gebruiken een dode letter is. Dit is een belangrijk gegeven in de huidige discussie over de justitiële indeling van Nederland, waarbij als gevolg van schaalvergroting, de arrondissementsrechtbank mogelijk uit de provincie Fryslân verdwijnt. Dergelijke processen van bestuurlijke en justitiële schaalvergroting zijn daarmee een bedreiging van de positie van de Friese taal. In deze context wil ik ook graag wijzen op de Bestuursafpraak 2001 waarin bepaald is dat het Rijk de bestuurlijke eenheid van de Provincie Fryslân respecteert.

Artikel 21.2 en 22.5:

Het lijkt mij wenselijk dat Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân ook bij de benoeming, schorsing en ontslag van de leden van de Raad worden betrokken.

Artikel 35:

Om recht te doen aan de positie van het Fries als tweede rijkstaal in het bestuurlijk verkeer lijkt het mij wenselijk de volgende bepaling in de AWB op te nemen: "Het gebruik van de Friese taal in het bestuurlijk verkeer wordt geregeld door de Wet op gebruik van de Friese taal."

Durk KROL

Tervurenlaan 110
1040 Brussel Etterbeek
Belgie
+32 473 805042